

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

P9_TA(2020)0010

Euroopa Parlamendi seisukoht Euroopa tuleviku konverentsi kohta**Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi seisukohta Euroopa tuleviku konverentsi kohta (2019/2990(RSP))**

(2021/C 270/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades ⁽¹⁾, 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni võimalike muutuste ja kohanduste kohta Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses ⁽²⁾, 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni euroala eelarvesuutlikkuse kohta ⁽³⁾ ja 13. veebruari 2019. aasta resolutsiooni Euroopa tulevikku käsitleva arutelu seisu kohta ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse komisjoni presidendi kandidaadi Ursula von der Leyeni 16. juuli 2019. aasta ettepanekut järgmisele Euroopa Komisjonile (2019–2024) esitatud poliitiliste suuniste raames ja Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi (edaspidi „konverents“) korraldamist,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldusi üldise lähenemisviisi kohta Euroopa tulevikku käsitlevale konverentsile,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni 9. detsembri 2019. aasta kirja vormis arvamust Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi korraldamise kohta,
 - võttes arvesse esimeeste konverentsi Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi töörühma 19. detsembri 2019. aasta kohtumise tulemusi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel suurenes valimisaktiivsus, mis näitab kodanike kasvavat kaasatust ja huvi Euroopa integratsiooniprotsessi vastu ning ootust, et Euroopa tegeleb oma praeguste ja tulevaste väljakutsetega;
- B. arvestades vajadust tegeleda nii Euroopa ees seisvate sise- kui ka välisprobleemidega, samuti uute ühiskondlike ja riikidevaheliste probleemidega, mida ei suudetud Lissaboni lepingu vastuvõtmise ajal veel täielikult ette näha; arvestades, et liitu tabanud tõsiste kriiside arv näitab, et reformiprotsesse on vaja mitmes valitsemisvaldkonnas;
- C. arvestades, et alates Euroopa Majandusühenduse loomisest 1957. aastal on Euroopa integratsiooni põhimõte, mida kõik riigipead ja valitsusjuhid ning kõigi liikmesriikide parlamendid on hiljem uuesti kinnitanud iga järjestikuse integratsioonivooru ja aluslepingute muutmise käigus, alati olnud „Euroopa rahvaste üha tihedama liidu“ loomine;
- D. arvestades valitsevat üksmeelt küsimuses, et Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi mandaat peaks olema kaheaastane protsess, mis algab eelistatavalt Schumani päeval 9. mail 2020 (Schumani deklaratsiooni 70. aastapäev), eesmärgiga viia konverentsi töö lõpule 2022. aasta suveks;

⁽¹⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 215.⁽²⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 201.⁽³⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 235.⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0098.

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

- E. arvestades, et see konverentsi protsess peaks andma võimaluse ELi kodanike tihedaks kaasamiseks alt üles suunatud tegevusse, kus neid kuulda võetakse ja kus ka nende hääl osaleb aruteludes Euroopa tuleviku üle;
- F. arvestades, et Euroopa Parlament on ainus ELi institutsioon, mille valivad otse ELi kodanikud ja millel peaks olema selles konverentsi protsessis juhtiv roll;

Konverentsi eesmärk ja ulatus

1. väljendab heameelt ettepaneku üle korraldada Euroopa tulevikku käsitlev konverents ja usub, et kümme aastat pärast Lissaboni lepingu jõustumist on sobiv aeg anda ELi kodanikele uus võimalus pidada jõuline arutelu Euroopa tuleviku üle, et kujundada välja liit, milles me soovime koos elada;
2. leiab, et konverents annab võimaluse välja selgitada, mida EL hästi teeb ja milliseid uusi meetmeid ta vajab, et tulla paremini toime, suurendada oma tegutsemisvõimet ja muuta end demokraatlikumaks; on seisukohal, et konverentsi eesmärk peaks olema võtta vastu alt-üles lähenemisviis kodanike otseseks kaasamiseks sisulisse dialoogi, ning on seisukohal, et pikemas perspektiivis tuleks ette näha alaline mehhanism kodanike kaasamiseks Euroopa tuleviku kavandamisse; teeb ettepaneku, et kodanike panuste kogumiseks ja töötlemiseks kasutatavad meetodid oleksid kõigis liikmesriikides ja ELi tasandil ühtsed ja järjepidevad;
3. on arvamusel, et enne konverentsi protsessi käivitamist tuleks algatada kuulamise etapp, et võimaldada kogu Euroopa Liidu kodanikel väljendada oma ideid, teha ettepanekuid ja esitada oma nägemus sellest, mida Euroopa nende jaoks tähendab;
4. on seisukohal, et kodanike osalemine konverentsi protsessis peaks olema korraldatud nii, et meie ühiskondade mitmekesisus oleks täielikult esindatud; usub, et konsultatsioonide korraldamisel tuleks kasutada kõige tõhusamaid, innovatiivsemaid ja asjakohasemaid platvorme, sealhulgas veebipõhiseid vahendeid, ning need peaksid jõudma kõikidesse ELi osadesse, et tagada igale kodanikule võimalus konverentsi töös kaasa rääkida; usub, et konverentsi pikaajalise mõju oluliseks osaks on noorte osalemise tagamine;
5. rõhutab, et konverentsi protsess peaks olema avatud ja läbipaistev protsess, mille puhul kasutatakse kodanike ja sidusrühmade suhtes kaasavat, osalusel põhinevat ja tasakaalustatud lähenemisviisi; rõhutab, et kodanike, organiseeritud kodanikuühiskonna ja mitmesuguste sidusrühmade kaasamine Euroopa, riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil peaks olema selle uuendusliku ja originaalse protsessi põhielement;
6. teeb ettepaneku, et konverents peaks olema protsess, mida juhivad mitmed kindlaksmääratud / *ad hoc* ülesannetega organid, sealhulgas institutsioonilised organid, ja millesse kodanikud on otseselt kaasatud;
7. teeb ettepaneku, et konverentsi täiskogu peaks võimaldama avatud foorumit aruteludeks eri osalejate vahel ilma eelnevalt kindlaks määratud tulemuseta, kaasates samas kodanike agoraade panust ning piiramata konverentsi ulatust eelnevalt kindlaks määratud poliitikavaldkondade või integratsioonimeetoditega; soovib, et äärmisel juhul võiks eelnevalt kindlaks määrata mitteamendava loetelu poliitilistest prioriteetidest, nagu:
 - Euroopa väärtused, põhiõigused ja -vabadused,
 - ELi demokraatlikud ja institutsioonilised aspektid,
 - keskkonnaprobleemid ja kliimakriis,
 - sotsiaalne õiglus ja võrdsus,
 - majandus- ja tööhõiveküsimused, sealhulgas maksustamine,
 - digiülemine,
 - julgeolek ja ELi roll maailmas;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

rõhutab, et tegemist on mitteamendava loendiga poliitikavaldkondadest, mis võiks olla konverentsi jaoks suuniseks; teeb ettepaneku kasutada konverentsi protsessi raames tegevuskava koostamise ja arutelude toetamiseks Eurobaromeetri eriuuringuid;

8. on seisukohal, et konverentsil tuleks teha kokkuvõtte algatustest, mida kasutati 2019. aasta valimiste ettevalmistuste käigus; usub, et selleks, et valmistuda aegsasti järgmisteks Euroopa Parlamendi valimisteks 2024. aastal, tuleks konverentsi protsessi käigus kaaluda tööd sellistes küsimustes nagu esikandidaatide süsteem ja riigiülesed nimekirjad, võttes arvesse kehtivaid tähtaegu ja kasutades kõiki saadavalolevaid institutsioonidevahelisi, poliitilisi ja seadusandlikke vahendeid;

Korraldus, koosseis ja konverentsi protsessi juhtimine

9. teeb ettepaneku, et konverents koosneks tervest reast erineva vastutusega organitest, nagu konverentsi täiskogu, kodanike agoraad, noorteagoraad, juhtkomitee ja täidesaatev koordineerimisnõukogu; nõuab, et konverentsi kõigi tasandite kõik organid oleksid sooliselt tasakaalus;

10. teeb ettepaneku, et kogu konverentsi protsessi jooksul tuleks korraldada mitmeid poliitilisi prioriteete kajastavaid temaatilisi kodanike agoraasid ning et need peaksid koosnema maksimaalselt 200–300 kodanikust ja vähemalt kolmest kodanikust iga liikmesriigi kohta, arvutatuna kahaneva proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt; rõhutab, et agoraasid tuleks korraldada eri kohtades kogu liidus ja need peaksid olema representatiivsed (geograafilises, soolises, vanuselises, sotsiaal-majandusliku tausta ja/või haridustaseme mõttes);

11. teeb lisaks ettepaneku, et osalevate kodanike valiku kõigi ELi kodanike hulgast viiksid juhumeetodil läbi liikmesriikide sõltumatud institutsioonid vastavalt eelnimetatud kriteeriumidele ning et määrataks kindlaks sellised kriteeriumid, millega oleks tagatud, et valitud poliitikud, kõrgemad valitsusesindajad ja ametialaste huvirühmade esindajad ei saa kodanike agoraadel osaleda; nõuab, et eri kohtades toimuvatel kodanike agoraadel oleksid erinevad osalejad, samas kui iga konkreetne temaatiline kodanike agoraa peab sidususe ja järjepidevuse tagamiseks koosnema igal oma koosolekul samadest osalejatest; nõuab, et iga temaatilise kodanike agoraa raames toimuks vähemalt kaks koosolekut, et anda oma panus konverentsi täiskogule ning saada arutelude kohta mõnel teisel koosolekul dialoogi vormis üldist tagasisidet; rõhutab, et kodanike agoraad peaksid püüdma jõuda konsensusele ja kui see ei ole võimalik, siis võib välja tuua ka vähemuse arvamuse;

12. teeb ettepaneku, et lisaks kodanike agoraale korraldataks vähemalt kaks noorteagoraad: üks konverentsi alguses ja teine lõpu poole, põhjusel et noored väärivad oma foorumit, kuna noored põlvkonnad on Euroopa tulevik ja neid mõjutavad ELi edasise suuna kohta praegu tehtavad otsused kõige enam; nõuab, et osalejaskonna vanusepiiriks määrataks 16–25 aastat ning et selle valik, suurus, staatus ja töömeetodid põhineksid samadel kriteeriumidel, mida kasutatakse kodanike agoraa puhul;

13. palub võtta meetmeid selle tagamiseks, et kõiki konverentsi protsessis osalevaid kodanikke (sealhulgas noori) abistataks reisi- ja majutuskulude hüvitamise osas ning vajadusel ka seoses puhkusepäevade saamisega töökohast, samuti sotsiaalsete kulude (nt saamatajäänud tulu, päevahoiukulud ja puuetega isikute erivajaduste katmise kulud) hüvitamise osas;

14. nõuab, et konverentsi täiskogu liikmeskonna moodustaksid:

— Euroopa Parlament, kes esindab liidu kodanikke kuni 135 liikmega,

— nõukogu, kes esindab liikmesriike 27 liikmega,

— liikmesriikide parlamendid kahe kuni nelja liikmega iga parlamendi kohta,

— Euroopa Komisjon, keda esindavad kolm vastavat volinikku,

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

— Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee kumbki nelja liikmega

— ELi tasandi sotsiaalpartnerid kahe liikmega osapoole kohta;

15. rõhutab, et tagasisideahela tagamiseks kutsutakse temaatiliste kodanike agoraade ja noorteagoraad esindajad konverentsi täiskogu istungile, et esitada oma järeldused ja neid arutada, et neid oleks võimalik konverentsi täiskogu istungi arutelus arvesse võtta;

16. nõuab, et nõukogu peab olema esindatud ministrite tasandil ning et Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide esindajad peaksid tagama tasakaalustatud poliitilise esindatuse, mis kajastab nende mitmekesisust; rõhutab, et institutsioonid osalevad konverentsil võrdsete partneritena ning et tagatakse range võrdsus ühelt poolt Euroopa Parlamendi ning teiselt poolt nõukogu ja liikmesriikide parlamentide vahel; nõuab, et konverentsi täiskogu soovitude puhul püütaks saavutada konsensus või vähemalt et need soovitusel esindaksid kõigi kolme ELi institutsiooni ja liikmesriikide parlamentide esindajate enamuse seisukohti;

17. teeb ettepaneku, et konverents koguneks Euroopa Parlamendis oma täiskogu istungile vähemalt kaks korda poolaastas; teeb ettepaneku, et konverentsi täiskogu võtaks oma esimesel koosolekul vastu töökava ning et pärast iga konverentsi täiskogu istungit tehtaks täiskogu aruanne koos järeldustega ja töörühmade aruanded kättesaadavaks konverentsi osalejatele ja üldsusele; on arvamisel, et konverentsi täiskogu lõppistungil tuleks vastu võtta lõppjäreldused, milles tehakse kokkuvõtte konverentsi protsessi tulemustest tervikuna;

18. rõhutab vajadust pakkuda tuge, kasutades selleks ettevalmistavaid istungeid ning väljakujunenud ja kogenud kodanikuühiskonna organisatsioonide jt ekspertide abi; tunnistab kõigi Euroopa valitsusväliste organisatsioonide, ülikoolide, uurimiskeskuste ja mõttekodade teadmiste ja oskuste olulisust ning kutsub neid üles toetama konverentsi protsessi eri tasandil ja pakkuma oma toetust eri organitele;

19. on seisukohal, et konverents peaks püüdma leida võimalusi ELi kandidaatriikide esindajate kaasamiseks Euroopa tulevikku käsitlevatesse aruteludesse;

20. on arvamisel, et kolm peamist ELi institutsiooni peaksid tagama oma kõrge tasandi patronaazi kõrgeimal, st Euroopa Parlamendi presidendi, Euroopa Ülemkogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni presidendi tasandil; on veendunud, et selline kõrgetasemeline patronaaz peaks olema protsessi garantiiks ning tagama selle järelevalve ja konverentsi protsessi käivitumise;

21. on arvamisel, et protsessi kui terviku ja kõigi asjaomaste organite tõhusa suunamise kindlustamiseks peaksid konverentsi protsessi juhtima juhtkomitee ja täidesaatev koordineerimisnõukogu;

22. teeb ettepaneku, et juhtkomiteesse peaksid kuuluma:

— Euroopa Parlamendi esindajad (kõik esindatud fraktsioonid ning põhiseaduskomisjoni esindaja ja Euroopa Parlamendi juhatuse esindaja);

— nõukogu esindajad (ELi eesistujariigid),

— Euroopa Komisjoni esindajad (kolm vastutavat volinikku);

nõuab, et juhtkomitee koosseisuga oleks tagatud poliitiline ja institutsiooniline tasakaalustatus ning et kõigil selle osadel oleks võrdne kaal;

23. on arvamisel, et juhtkomitee peaks vastutama konverentsi täiskogu istungite ettevalmistamise (päevakorra, täiskogu aruannete ja järelduste koostamine), samuti kodanike ja noorteagoraade ning kogu konverentsi protsessi tegevuse ja korralduse järelevalve eest;

24. teeb lisaks ettepaneku, et täidesaatev koordineerimisnõukogu koosneks kolmest peamisest ELi institutsioonist ning et seda juhiks Euroopa Parlament; nõuab, et täidesaateva koordineerimisnõukogu liikmed kuuluksid juhtkomiteesse; soovitab, et koordineerimisnõukogu vastutada oleks konverentsi protsessi igapäevane juhtimine, eelkõige konverentsi, töörühmade, kodanike agoraade ja muude juhtkomitee poolt kindlaks määratud algatuste praktiline korraldus;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

25. teeb ettepaneku, et konverentsi protsessi peaks abistama sekretariaat, mille liikmed valitakse kolmest peamisest ELi institutsioonist;

Konverentsi protsessi teavitustegevus ja poliitiline memorandum

26. on arvamusel, et kodanikega suhtlemine, kodanike osalemine konverentsi protsessis ning konverentsi töö ja tulemused on väga suure tähtsusega; rõhutab, et kõik olemasolevad ja uued kommunikatsioonivahendid digitaalseks ja füüsiliseks osalemiseks tuleks kolme institutsiooni vahel kooskõlastada, alustades Euroopa Parlamendi olemasolevatest vahenditest ja Euroopa Parlamendi büroodest, selleks et kodanikud saaksid end jooksvalt konverentsi protsessiga kursis hoida ning jälgida menetlusi, kohe kui täiskogu istungid ning kodanike ja noorteagoraad on alanud;

27. on arvamusel, et kõiki konverentsi koosolekuid (sealhulgas täiskogu istungeid ning kodanike ja noorteagoraasid) tuleks veebis üle kanda ja need peaksid olema avalikud; nõuab, et kõik konverentsiga seotud dokumendid, sealhulgas sidusrühmade seisukohad, avaldataks ning et kõik menetlused toimuksid liidu ametlikes keeltes;

28. on arvamusel, et Euroopa Parlament, komisjon ja nõukogu peaksid konverentsi protsessi, selle kontseptsiooni, struktuuri, ajakava ja ulatuse ühiselt kokku leppima vastastikuse mõistmise memorandumis;

Tulemus

29. nõuab, et konverentsil koostataks konkreetsed soovitusel, mida institutsioonid peavad käsitlema ja mille nad peavad kujundama meetmeteks, et vastata kodanike ja sidusrühmade ootustele pärast kaks aastat kestnud protsessi ja arutelu;

30. nõuab, et kõik konverentsil osalejad võtaksid ühise kohustuse tagada vastavalt oma rollile ja pädevustele nõuetekohased järelmeetmed konverentsi tulemustele;

31. võtab endale kohustuse võtta konverentsi suhtes viivitamata tõelisi järelmeetmeid, tehes seda seadusandlike ettepanekute, aluslepingu muutmise algatamise või muus vormis; palub ka kahel ülejäänud institutsioonil võtta samasuguse kohustuse;

o

o o

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjoni presidendile, Euroopa Ülemkogu eesistujale ja nõukogu eesistujariigile.